

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Кафедра міського будівництва і господарства

„Затверджую”

Проректор з науково-педагогічної
методичної та виховної роботи

_____ Лагоднюк О.А..

”_____” _____ 2017 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

03-04-526

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

«Благоустрій прибудинкових територій»
Improvement of the adjacent territories

Спеціальність
specialty

192 «Будівництво та цивільна інженерія»
192 «Construction and civil engineering»

(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

Освітньо-професійна
програма
Educational-professional
program

«Управління багатоквартирним будинком
(групою будинків)»
«Management of multi-apartment building (a group
of buildings)»

(назва спеціалізації)
(name of the specialization)

Робоча програма навчальної дисципліни «**Благоустрій прибудинкових територій**» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 192 «**Будівництво та цивільна інженерія**» освітньо-професійною програмою «**Управління багатоквартирним будинком (групою будинків)**» другого (*магістерського*) рівня вищої освіти. - Рівне, НУВГП, 2017. – 12 с.

Розробники: Мілаш Т.О., старший викладач кафедри міського будівництва та господарства,

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **міського будівництва і господарства**

Протокол від “23” червня 2017 року № 12

Завідувач кафедри _____ О.А. Ткачук

Схвалено методичною комісією за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Протокол від “30” червня 2017 року № 7.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Голова методичної комісії _____ Є.М. Бабич

©Мілаш Т.О., 2017

©НУВГП, 2017

ВСТУП

Анотація

Рівень благоустрою населених пунктів - один з показників якості середовища проживання населення. Комплексний благоустрій міських територій розуміють як сукупність заходів, спрямованих на створення і підтримання функціонально, екологічно, інформативно і естетично організованого міського середовища.

Завдання благоустрою міст зводяться до створення здорових доцільних і сприятливих умов життя міського населення. У вирішенні цих завдань все більшого значення набувають зовнішній благоустрій, функціонально-просторова структура і предметне обладнання відкритих територій, ландшафтний дизайн. Благоустрій міст нерозривно пов'язаний з містобудуванням і є однією з найважливіших його складових частин.

Благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку - це проведення різних заходів, які мають на меті поліпшити санітарні та екологічні умови навколо будинку.

Студенти освітньо-професійною програми «Управління багатоквартирним будинком (групою будинків)» повинні знати основні принципи та задачі благоустрою прибудинкових територій.

Ключові слова: благоустрій прибудинкових територій, ландшафтний дизайн, малі архітектурні форми, штучне освітлення, утримання та раціонального використання територій.

Abstract

The level of settlements improvement is one of the indicators of the quality of the habitat of the population. Comprehensive urban development is understood as a set of measures aimed at creating and maintaining a functional, ecologically, informative and aesthetically organized urban environment.

The tasks of the city's improvement are reduced to the creation of healthy, reasonable and favorable living conditions for the urban population. In solving these tasks, external improvement, functional-spatial structure and object equipment of open territories, landscape design become more and more important. Improvement of cities is inextricably linked with urban planning and is one of the most important parts of it.

Improvement of the adjoining territory of an apartment building is the implementation of various measures aimed at improving the sanitary and environmental conditions around the house.

Students of the educational and professional program "Management of a multi-apartment house (group of houses)" should know the basic principles and tasks of accomplishment of the adjoining territories.

Key words: landscaping of adjacent territories, landscape design, small architectural forms, artificial lighting, maintenance and rational use of territories.

1.Опис предмету навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: 19 «Будівництво та архітектура» Спеціальність: 192«Будівництво та цивільна інженерія»	Навчальна дисципліна фахової підготовки	
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма:« Управління багатоквартирним будинком (групою будинків) »	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 СРС – 4	Рівень вищої світи: <u>магістерський</u>	Леції	
		20 год.	2 год.
		Практичні	
		20 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		100 год.	110 г.
ІНДЗ: -			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання - 33% до 67%.
- заочної форми навчання – 8% до 92%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: дати здобувачам вищої освіти знання по вивченню сучасних принципів формування житлового, та рекреаційного середовища, з метою створення зручних та комфортних умов проживання, утримання і правильної експлуатації цих об'єктів задля розширення можливостей та підвищення якості практичної підготовки майбутнього фахівця.

Завдання: навчити здобувачів вищої освіти розуміння предмета і завдань благоустрою міста, отримання теоретичних основ з благоустрою прибудинкових територій, формування практичних навичок проектування елементів благоустрою, отримання знань в області аналізу і оцінки технічного рівня.

У результаті вивчення даного курсу здобувач повинен **знати:**

- сучасні проблеми планування та благоустрою міст;
- закономірності побудови архітектурно-містобудівельної композиції забудови, благоустрою та озеленення міських територій;
- принципів схеми планування житлової забудови та вуличної мережі;
- принципи створення санітарно-гігієнічних умов забудови та їх інженерного обладнання;
- основні засоби та методи оздоровлення міського середовища та створення комфортних умов проживання.
- класифікацію об'єктів системи озеленення та їх місце в структурі населених пунктів;
- прийоми озеленення та благоустрою прибудинкових територій;

здобувач повинен **вміти:**

- проводити аналіз існуючої містобудівельної ситуації, що склалась та давати їй належну оцінку;
- об'ємно-просторово мислити та володіти методикою творчого процесу проектування житлових утворень;
- формувати чітку планувальну структуру житлового комплексу і самого міста в цілому;
- знаходити індивідуальний підхід до вирішення проблем містобудування.
- правильно організовувати роботи пов'язані із проектуванням об'єктів озеленення;
- проводити благоустрій озелених територій;

3. Робоча програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Розподіл територій мікрорайонів(кварталів) для визначення прибудинкових територій багатоквартирної забудови

ТЕМА 1. Основа для розроблення проекту розподілу території мікрорайону (кварталу)

Основні терміни та визначення відповідно до Земельного кодексу України. Визначення меж мікрорайону (кварталу). Основні території, що входять до складу прибудинкової територ

ТЕМА 2.Склад та зміст проекту розподілу території мікрорайону (кварталу)

Графічні матеріали проекту: план існуючого використання території, план розподілу території мікрорайону (кварталу). Текстові матеріали проекту.

ТЕМА3. Послідовність розроблення проекту розподілу території мікрорайону (кварталу)

Одержання від замовника вихідних даних для розроблення проекту. Аналіз території та стану забудови. Розрахунки фактичної та нормативної житлової території. Розрахунки площ земельної ділянки з прибудинковою територією

ТЕМА 4. Типи прибудинкових територій.

Прибудинкові території в історичній забудові. Прибудинкові території в малоповерховій периметральній (блокованій) забудові. Прибудинкові території в периметральній(блокованій) забудові середньої поверховості. Прибудинкові території мікрорайонної забудови середньої поверховості. Прибудинкові території мікрорайонної багатоповерхової забудови. Прибудинкові території в сучасній висотній забудові.

Змістовий модуль II.

Благоустрій та озеленення прибудинкових територій

ТЕМА 5.Загальні підходи до благоустрою. Комплексний благоустрій прибудинкових територій

Визначення «прибудинкові території». Функціональне зонування прибудинкових територій. Межі благоустрою території. Основні заходи комплексного благоустрою

ТЕМА6.Основні принципи реконструкції та упорядкування прибудинкових територій.

Основні архітектурно-планувальні вимоги. Функціональне зонування території в умовах реконструкції. Впорядкування проїздів та пішохідних зв'язків –внутрішньодворових та до об'єктів тяжіння (шкіл, дитячих садків, магазинів, зупинок громадського транспорту); організація велодоріжок, автостоянок, дитячих майданчиків, зон відпочинку, спорту, місць вигулу собак.

ТЕМА7.Озеленення прибудинкових територій.

Зміст, формування і реконструкція зелених насаджень на прибудинкових територіях.Основні вимоги до озеленення житлової території . Основні роботи по утриманню, формуванню і реконструкції зелених насаджень.Висадки дерев і чагарників з організацією ландшафтних груп, влаштування газонів і квітників, застосування вертикального озеленення і утримання рекреаційних об'єктів.

ТЕМА8.Адаптація прибудинкової території для людей з обмеженими можливостями. Доступне середовище.

Влаштування безбар'єрного простору. Розміщення елементів благоустрою, що забезпечують доступність двору для маломобільних груп населення: з'їзди з тротуару, пандуси, поручні, тактильні покриття, дитячі та спортивні майданчики, паркувальне місце зі спеціальною розміткою і т.д..

ТЕМА 9. Прибирання та санітарна очистка прибудинкових територій.

Принципи, цілі та завдання організації та проведення робіт з утримання прибудинкових територій. Прибирання прилеглих до домоволодіння територій. Правила безпеки і виробничої санітарії при прибиранні та санітарній очистці міських територій. Влаштування площадок для збору та тимчасового зберігання побутових відходів.

ТЕМА 10. Освітлення територій, будівель, споруд, зелених насаджень

Основні принципи освітлення міського середовища. Освітлення прибудинкової території в темний час доби, а саме: під'їздів та тротуарів; парковок та під'їзних шляхів; дитячих майданчиків та прогулянкових доріжок; господарських майданчиків. Прийоми освітлення фасадів та малих архітектурних форм.

ТЕМА 11. Оснащення малими архітектурними формами прибудинкових територій

Малі архітектурні форми і обладнання. Номенклатура. Призначення. Функції. Урни, лавки, пісочниці, навіси, перголи, альтанки та ін. Основні вимоги до малих архітектурних форм та обладнання на прибудинкових територіях. Малі архітектурні форми з сучасних матеріалів. Планування, організація і забезпечення контролю робіт, пов'язаних з оснащенням прибудинкових територій малими архітектурними формами.

ТЕМА 12. Особливості реконструкції систем інженерного забезпечення прибудинкових територій

Система інженерного забезпечення потребує постійного розвитку і вдосконалення. Принципові ситуації в яких виникає необхідність в реконструкції інженерних мереж і споруд.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Σ	у тому числі					Σ	у тому числі				
л		п	лаб	інд	сп	л		п	лаб	інд	сп	
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I . Розподіл територій мікрорайонів (кварталів) для визначення прибудинкових територій багатоквартирної забудови												
ТЕМА 1. Основа для розроблення проекту розподілу території мікрорайону (кварталу)	10	2	-	-	-	8	10	-	-	-	-	10

<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ТЕМА 2. Склад та зміст проекту розподілу території мікрорайону (кварталу)	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
ТЕМА 3. Послідовність розроблення проекту розподілу території мікрорайону (кварталу)	10	2	-	-	-	8	10	-	-	-	-	10
ТЕМА 4. Типи прибудинкових територій	10	2	-	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Всього годин за модулем I	44	8	2	0	0	34	44	2	2	0	0	40

Змістовий модуль II

Благоустрій та озеленення прибудинкових територій

<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ТЕМА 5. Загальні підходи до благоустрою. Комплексний благоустрій прибудинкових територій	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
ТЕМА 6. Основні принципи реконструкції та упорядкування прибудинкових територій.	12	2	2	-	-	8	12	-	1	-	-	11
ТЕМА 7. Озеленення прибудинкових територій	14	2	4	-	-	8	14	-	2	-	-	12
ТЕМА 8. Адаптація прибудинкової території для людей з обмеженими можливостями. Доступне середовище.	12	2	2	-	-	8	12	-	1	-	-	11
ТЕМА 9. Прибирання та санітарна очистка прибудинкових територій.	14	2	4	-	-	8	14	-	1	-	-	13
ТЕМА 10. Освітлення територій, будівель, споруд, зелених насаджень	12	2	4	-	-	6	12	-	1	-	-	11
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Всього годин за модулем II	76	12	18	0	0	46	76	0	6	0	0	70
Разом	120	20	20	0	0	80	120	2	8	0	0	110

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема заняття та його зміст	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Розподіл території мікрорайону(кварталу) для визначення прибудинкових територій	4	-
2.	Містобудівний аналіз існуючих прибудинкових територій. Визначення меж благоустрою територій	2	-
3.	Функціональне зонування території в умовах реконструкції.	4	1
4.	Реконструкція та упорядкування транспортно-пішохідної мережі прибудинкових територій. Реорганізація зони парковок.	2	1
5.	Озеленення ділянки благоустрою. Дендрологічне креслення	4	1
6.	Розміщення елементів благоустрою, що забезпечують доступність двору для маломобільних груп населення.	2	1
7.	Розрахунок площадок та контейнерів для збору та тимчасового зберігання побутових відходів.	2	1
8.	Схема освітлення територій, будівель, споруд, зелених насаджень	2	1
9.	Схема розміщення малих архітектурних форм та елементів благоустрою	4	2
Всього годин		20	8

6. Методи навчання

Лекційний курс та лабораторні заняття супроводжуються ілюстративним матеріалом у вигляді:

- реальних проектів благоустрою прибудинкових територій;
- Державних будівельних норм;
- макетів житлових кварталів та будинків;
- мультимедійного супроводу;
- проектних розробок, виконаних за допомогою ПК.

7. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточне опитування;
- оцінка за самостійну роботу;

- підсумковий контроль.

Контроль знань студентів здійснюється за:

- тестовими завданнями;
- індивідуальними контрольними завданнями;
- питаннями гарантованого рівня знань;
- ККР (комплектами контрольних робіт).

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування														Підсумковий іспит	Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2									
24						36									
T1	T2	T3	T4	T5	М.К	T3	T7	T8	T9	T10	T11	T12	М.К		
2	3	3	3	3	10	3	3	3	3	3	3	2	16	40	100

10. Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
82 – 89	добре
74 – 81	
64 – 73	задовільно
60 – 63	
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення дисципліни

1. Методичні вказівки до вивчення та самостійної роботи з дисципліни “Планування та благоустрій міст” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізації «Міське будівництво та господарство» бакалаврського рівня вищої освіти усіх форм навчання / В.П.Дмитрук, Т.О.Мілаш, Рівне: НУВГП, 2018, - 32 с.(Шифр 03-04-033)
2. Методичні вказівки до виконання практичних завдань та курсової роботи на тему “Житловий комплекс на 6-8 тис. мешканців” з дисципліни “Планування та благоустрій міст” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізації «Міське будівництво та господарство» усіх форм навчання/ В.П.Дмитрук, Т.О.Мілаш, Рівне: НУВГП, 2018, - 32 с.(Шифр 03-04-034)

12. Рекомендована література

Базова

1. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст. - Л.: НУ «Львівська політехніка», 2003. - 412 с.
2. Тимохін В.О. Основи містобудування. - К.: ІЗМН, 1996. - 216с.
3. Безлюбченко О.С., Гордієнко С.М., Завальний О.В. Планування міст і транспорт: Навчальний посібник. – Харків:ХНАМГ, 2006.-138 с.
4. Безлюбченко О.С., Завальний О.В., Черноусова Т.О. Планування і благоустрій міст: Навчальний посібник. – Харків:ХНАМГ, 2011.-191 с.

Допоміжна

5. Семенов В.Н. Благоустройство городов / Предисловие В.Н. Белоусова. - 2-е изд., стереотип. - М.: Едиториал, 2003. -232с.
6. Яременко Л.В. Планировка и благоустройство жилых территорий: Монография / Под общ. ред. Н.М. Дёмина. - Киев: АСС, 2004. - 156 с.
7. Посацький Б. С. Основи урбаністики.ч.ІІ. Розпланування та забудова міст. Львів:Львівська політехніка, 2001.-244с.
8. Реконструкція міської забудови. Техніко-економічне обґрунтування: Навчальний посібник/ Е.Е. Ключніченко – К.: КНУБА, 2000. – 248 с.

Нормативно-інструктивна

9. ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» Державні будівельні норми України. - К.: Мінрегіон України, 2018. - 236 с.
10. ДБН Б.2.2-5:2011 Державні будівельні норми України. Благоустрій територій. Планування і забудова міст, селищ і функціональних територій. - К.: Мінрегіон України, 2012. - 44 с.
11. Містобудування. Довідник проектувальника. / Під ред. Панченко Т.Ф., 2001. - 192 с.
12. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Будівельна кліматологія.- - К.: Мінрегіонбуд України, 2011. - 123 с
13. ДСТУ БА.2.4.-6-95. Правила виконання робочої документації генеральних планів. - К.: Мінбудархітектури України, 2010. - 37 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Рівненська обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>

7. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php).

8. Кафедра Міського будівництва та господарства <http://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-mbg>

9. Ціфровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>

10. Житлово-комунальне господарство / Періодика журналів <http://jkg-ukraine.com.ua>

11. Містобудування та територіальне планування / Науково-технічні збірники. – К.: КНУБА. <http://library.knuba.edu.ua/node/86>

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування